

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL 2014

A Gádoros és Vidéke Takarékszövetkezet a Hitelintézetekről és Pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996 évi CXII. számú törvény 137 §-a, valamint a 234/2007. (IX.04.) Kormányrendeletben előírt szabályoknak megfelelően az alábbiakban részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

Kockázatkezelési elvek, módszerek

Kockázatkezelésre szolgáló stratégiák, és folyamatok

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

A kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát és az alábbi témakörökre terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati készség, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvár.

Kockázatkezelési alapelvek:

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését
2. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokot hordozó üzleti tevékenységgel, vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek.
3. A Takarékszövetkezet együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel.
4. A Takarékszövetkezet kockázatokot a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
5. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk
6. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása kötelező.
7. A kockázatkezelési módszereknek, kontrolloknak és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével.
8. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfelelően legalább a hasonló méretű és

hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az Integrációs szervezet erre vonatkozó ajánlásának.

9. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit.
10. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
  - a. Kockázati kitettségek és a kitettségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása,
  - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése,
  - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését,
  - d. Kockázatok alakulásának figyelése,
  - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések.
11. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott.
12. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke-megfelelési mutató a minimális szint alá csökken.

Kockázati készség, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati készsége, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokot.

A kockázati készségét a Takarékszövetkezet három évre, a kockázati stratégia időhorizontjára határozza meg és rendszeresen, évente felülvizsgálja.

Kockázati szerkezet

A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen, változások figyelhetők meg a kockázati profilban és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése. Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati készsége a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra.

Kockázatkezelési szervezet bemutatása:

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért a kockázatkezelő a felelős.

A Takarékszövetkezet együttműködik az Integrációs Szervezettel az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések,
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása,
- Belső, valamint az Integrációs Szervezet részére szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása,
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés,
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása.

A kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A Takarékszövetkezet - mint sztenderd módszert alkalmazó hitelintézet - a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hitelezési kockázat kezeléséről és a tőkekövetelményéről szóló 196/2007. (VII.30.) Korm. rendelet (Hkr.) meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

A takarékszövetkezet biztosítja a hitelezési kockázat-mérséklésre alkalmazott eljárási rendjeinek, szabályzatainak, az általa foganatosított intézkedéseknek és a döntések eredményeként a hitelkockázati védelemnek az irányadó joghatóság előtti érvényességét és érvényesíthetőségét. A takarékszövetkezet megteszi a megfelelő lépéseket a hitelkockázati fedezetre vonatkozó szabályozás hatékony alkalmazása és a kapcsolódó kockázat kezelése érdekében. A takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgya(1a)t ismer el, amely likvid és értékálló.

A takarékszövetkezet előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a Hkr-ben rögzített feltételeknek.

A takarékszövetkezet a kihelyezésről történő döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez kell csatolni. A kockázatvállalást tartalmazó szerződés tartama alatt a takarékszövetkezet rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását és e bekezdésben foglaltakat. A fedezetek felülvizsgálatára, újraértékelésére azok jellegétől függően éves, illetve három éves gyakorisággal kell sort keríteni.

A biztosítéknak azon túl, hogy a hitelszerződés időpontjában fedezetet kell, hogy nyújtson a tőke és járulékos követelésre, eleget kell tennie annak a követelménynek is, hogy ez a fedezetségi szint a hitel teljes futamideje alatt a mindenkori tőke és járulékos követelések erejéig biztosítva legyen.

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, irányítási ellenőrzési és működési rendszereit úgy alakítsa ki, hogy azok biztosítsák a

1. A szavatoló tőke valamint a belső tőke elemeinek meghatározását,
2. Kockázatok, és azok mérséklő tételeinek azonosítását, számszerűsítését, számbavételét, nyilvántartását,
3. A kockázatok mérési módszereinek meghatározását,
4. A kockázatok kezelésére, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését,
5. Kockázatainak alakulásának folyamatos figyelemmel kísérését,
6. A kockázatokra vonatkozó belső jelentési rendszerek kialakítását, és a külső jelentéseket.

A Takarékszövetkezet havi gyakorisággal, a felügyeleti adatszolgáltatással egy időben meghatározza szabályozói, valamint belső tőkemegfelelését, az Ügyvezetés folyamatosan figyelemmel kíséri a tőkemegfelelés alakulását. A kockázat kezelés negyedévente jelentést készít a Takarékszövetkezet Igazgatósága részére.

A Takarékszövetkezet évente elvégzi a tőke megfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet az Igazgatóság hagy jóvá.

A Takarékszövetkezet javadalmazás politikája

A javadalmazás politika alapvető célja, hogy összhangban legyen a Takarékszövetkezet üzleti stratégiájával és kockázattűrő képességével, céljával, értékeivel és hosszú távú érdekeivel. Ötvözze a takarékszövetkezeti dolgozók személyes céljait és a szövetkezet hosszú távú terveit. A Takarékszövetkezet tőkéjének növekedése az eredményes működésen keresztül érhető el, ezért fő cél az eredményes, jövedelemtermelő képesség fenntartása a minél magasabb eredmény elérése.

1. A Takarékszövetkezet és a dolgozók személyes érdekeinek hosszú távú, fenntartható egybeesését megőrizni.
2. Az állományi értékelés mellett, egy a piaci racionalitást jobban tükröző, (alacsony kockázatvállalás, elfogadható jövedelmezőség) gazdasági eredményalapú értékelés bevezetése.
3. A működés kockázatainak, dolgozók által kezdeményezett, és folyamatosan figyelemmel kísért kontrollja valósuljon meg.
4. Egyértelmű legyen a dolgozók számára, hogy a piac, a hatékony működést részesíti előnyben, s belső készletéből erre törekedjenek.

A javadalmazási politikai személyi hatálya

Személyi hatályát tekintve kiterjed az intézmény vezető állású személyeire (ügyvezetők), az operatív irányítást végző személyekre (kockázatkezelő, üzletág vezetők,) a független ellenőrzési funkciót betöltő személyekre (belső ellenőrök), valamint a takarékszövetkezet számviteli vezetőjére (gazdasági igazgató) és a munkavállalók körére.

A Takarékszövetkezet az alábbi teljesítménymutatókat alkalmazza az ügyvezetők, kockázatkezelő, belső ellenőrök, üzletág igazgató, gazdasági igazgató vonatkozásában:

A prémium fizetés meghatározásához használatos mutatók:

- a) a nem teljesítő hitelek részarányának változása a teljes hitelállományon belül
- b) a tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke
- c) a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása
- d) az elért adózás előtti eredmény

A **kockázatkezelő és a belső ellenőrök** javadalmazása a korlátok között állományi és eredményterv teljesítésétől független.

Ügyvezetők vonatkozásában a prémiumra való jogosultságot és annak mértékét az Igazgatóság határozza meg - a fentiekén túl - az alábbi szempontok értékelésével:

- A Takarékszövetkezet alaptevékenységén belül végzett munka értékelése
- A gazdálkodás eredményességének értékelése
- A kockázatok megfelelő színvonalon történő kezelése
- A korszerű, rugalmas szervezet működtetése és irányítása terén végzett munka értékelése

Az ügyvezetők részére kifizethető prémium mértékét a szempontrendszer értékelése alapján az Igazgatóság határozza meg, feltétele a Takarékszövetkezet eredményes működése.

2011. évtől a mutatók figyelemmel kísérése 3 évben görgelve történik. Az érintett személyi körben 2013 évben ilyen irányú kifizetés nem történt.

SZAVATOLÓ TŐKÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

A táblázat a 2013. évi auditált adatokat tartalmazza

ALAPVETŐ TŐKE	664 198 E Ft
JÁRULÉKOS TŐKE	0
PIACI KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FELHASZNÁLHATÓ ÖSSZES KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMEN	77 542 E Ft
Befizetett jegyzett tőke	60 260 E Ft
(-) Visszavásárolt saját részvények névértéke	-7 580 E Ft
Tőketartalék	17 282 E Ft
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	594 441 E Ft
ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25 %-áig	44 475 E Ft
ALAPVETŐ KÖLCSÖNTŐKE teljes összege	0
(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL	-7 785 E Ft
Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész	0
Értékelési tartalékok	0
Járulékos kölcsöntőke	0
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	0
(-) Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke limit feletti része	0
(-) Járulékos tőke limit feletti része	0
(-) LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL és a JÁRULÉKOS TŐKÉBŐL	0
Ebből:(-) Levonások az alapvető tőkéből	-33 126 E Ft
Ebből: (-) Levonások a járulékos tőkéből	0
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ, LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	631 072 E Ft

A HITELINTÉZET TŐKEMEGFELELÉSE

A Takarékszövetkezet belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvei és stratégiája

A Takarékszövetkezet tőkemegfelelés belső értékelési folyamatát úgy alakítja ki, hogy az terjedjen ki a hitelintézet minden lényeges kockázatára, a kockázatok mérésére, kezelésére, figyelésére és jelentésére, valamint a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke meghatározására, folyamatos megláténe az ellenőrzésére és a tőkemegfelelés jelentésére, az a szabályozói minimális tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítására.

A takarékszövetkezet a Hpt. 13/C. §-ában, 76/K. §-ában és a 145/A. §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát.

A belső tőke megfelelés folyamatának kialakítása során az Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alap által kidolgozott metodika alapján számszerűsíti belső tőkeszükségletét.

A Takarékszövetkezet tőkemegfelelés belső értékelési folyamata az alábbi elemeket tartalmazza:

- Valamennyi kockázat számbavétele számszerűsítése,
  - Szabályozói minimális hitelezési tőkekövetelmény megállapítása sztenderd módszer szerint,
  - Devizaárfolyam kockázat megállapítása sztenderd módszer szerint,
  - Működési kockázat megállapítása alapmutató módszer szerint,
  - Tőke puffer meghatározása,
  - Stressz tesztek tőkekövetelménye,
- A rendelkezésre álló belső tőke meghatározása,
- A stratégiai tőketerv meghatározása a Takarékszövetkezet üzletpolitikai céljaival történő összehangolása, a Takarékszövetkezet stratégiai terve alapján.

SZTENDERD MÓDSZER TŐKEKÖVETLMÉNYE KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT

A táblázat a 2013. évi auditált adatokat tartalmazza

SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályok szerint (értékpapírosított pozíció nélkül)	284 641 E Ft
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	99 E Ft
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	8 058 E Ft
Vállalkozások	39 788 E Ft
ebből: rövid lejáratú követelések	7 101 E Ft
Lakosság	48 998 E Ft
Ingatlannal fedezett követelések	139 232 E Ft
Késedelmes tételek	12 786 E Ft
Fedezett kötvények	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	35 680 E Ft

Belső tőkemegfelelés

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet vezető testületei biztosítják, hogy

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);

- az intézmény meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak arányosnak kell lenni a hitelintézet tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/D §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,

A Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1) Kockázati stratégia meghatározása

2) Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések

3) Tőketervezés- a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőke puffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A tőkemegfelelés belső értékelési folyamata által szabályozott keretrendszer három „pillérre” bontja a hitelintézetek tőkemegfelelését.

1. pillér: a Hpt. 76. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kockázatok (hitelezési kockázatok, felhígulási kockázat, partnerkockázat, kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciós és nagykockázat vállalások, devizaárfolyam változás, árukockázat, működési kockázat) tőkekövetelményének az összege, amelyhez az intézmény az egyes kockázatok tőkekövetelményét a Hpt. és kormányrendeletek által előírt módszerek közül kiválasztott módszerrel határozza meg.

2. pillér: A Hpt. 76/K. §-ában előírt belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak, valamint annak a Hpt. 145//A §-ában meghatározott felügyeleti felülvizsgálatának és értékelésének az együttese. A belső tőkeszükségletet a hitelintézet saját módszertanával számítja. Ezen túlmenően kockázati stratégia, valamint számos kapcsolódó folyamat kerül kialakításra. A Felügyelet a felügyeleti felülvizsgálati folyamat keretében értékeli a hitelintézetek által alkalmazott folyamatokat, számítási módszereket, illetve a meghatározott tőkeszintet.

3. pillér: A hitelintézet a saját működéséről, kockázatairól rendszeresen nyilvánosságra hozza a Nyhkr. 3.§-8.§-aiban, illetve 12.§-16.§-aiban meghatározott információkat.

A belső tőkeszükséglet számszerűsítésének folyamatát az alábbi táblázat tükrözi.

Kockázat típus	Kockázat altípus	Kockázat becslés minimális szavatoló-tőke szükséglet számításához	Kockázat becslés ICAAP szavatoló-tőke szükséglet számításához
HITELEZÉSI KOCKÁZAT I.-II. PILLÉR	Hitelezési kockázat - Ügyfél kockázat	Sztenderd módszer Óvadékok, garanciák figyelembevételének egyszerű módszere	Sztenderd módszer Óvadékok, garanciák figyelembevételének egyszerű módszere, korrigált súlyozás
	Hitelezési kockázat - Partner kockázat	Sztenderd módszer Óvadékok, garanciák figyelembevételének egyszerű módszere, Szármasztott ügyleteknél a kitettség méréséhez az eredeti kitettség módszere	Sztenderd módszer Óvadékok, garanciák figyelembevételének egyszerű módszere, Szármasztott ügyleteknél a kitettség méréséhez az eredeti kitettség módszere, pótlólagos tőke puffer képzése
PIACI KOCKÁZAT I.-II. PILLÉR	Devizaárfolyam kockázat	Sztenderd módszer	Sztenderd módszer + tőke puffer
MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT I.-II. PILLÉR	Működési kockázat	Alapmutató módszer	Alapmutató módszer plusz tőke puffer
KONCENTRÁCIÓS KOCKÁZATI.-II. PILLÉR	Egy ügyfél /ügyfélcsoporttal szemben vállalt kockázat (kitettség értéke alapján)	Nagykockázat vállalási limittúllépés szavatoló tőkéből történő levonása	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring, limittúllépés esetén tőkefedezet, limiten belül tőke puffer
	Az összes nagykockázat vállalat tekintetében	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring, limittúllépés esetén tőkefedezet, limiten belül tőke puffer
	Ágazati koncentráció	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring, limittúllépés esetén tőkefedezet, limiten belül tőke puffer
	Területen kívüli kitettsége koncentrációja	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring tőke puffer
	Biztosítékokból fakadó közvetett koncentrációs kockázat	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring, limittúllépés esetén tőkefedezet, limiten belül tőke puffer
	Termék, illetve termékcsoport koncentráció	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring tőke puffer
NEM KERESKEDÉSI KÖNYVI KAMATKOCKÁZAT I.- II. PILLÉR	Az eszközök és források eltérő időben történő átárazódásából eredő kockázat	Limittúllépés esetén szavatoló tőke fedezet	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring, limittúllépés esetén tőkefedezet, limiten belül tőke puffer
LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT II. PILLÉR	Eszközök és források lejáratí eltéréseiből eredő kockázat	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Limitek alkalmazása, folyamatos monitoring, limittúllépés esetén tőkefedezet, limiten belül tőke puffer
ORSZÁG KOCKÁZAT II. PILLÉR	Határon átnyúló tevékenység kockázata	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Nem releváns kockázat
EGYÉB NEM SZÁMSZERŰSTETT KOCKÁZATOK II. PILLÉR	Irányítási, stratégiai, reziduális, reputációs és külső tényezők kockázata	Csak II. pillér alatt kezelt kockázat	Tőke puffer tartása

Tőkekövetelmény, tőkemegfelelés alakulása 2013.12.31-én

Adatok millió forintban

Hitelezési kockázat Szabályozói tőkekövetelmény	284,641
Működési kockázat tőkekövetelménye	92,864
Deviza és piaci kockázat tőkekövetelménye	15,944
Szabályozói minimális tőkeszükséglet	393,449
20 % Belső tőke puffer + stressz puffer	106,537
ICAP tőkeszükséglet	499,985
Felügyelet által előírt tőkeszint (minimum tőkeszükséglet*1,42)	558,698
Szavatoló tőke a kockázatok fedezésére	631,072
Tőke megfelelési mutató minimális tőkeszükséglet esetén	12,83%
Tőke megfelelési mutató SREP előírásai szerint	9,04%
Tőke megfelelési mutató ICAAP tőkeszükséglet esetén	10,10%

A Takarékszövetkezet hitelezési és a felhigulási kockázatára vonatkozó, valamint a késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatban való megközelítése:

Késedelmes tétel

1) A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre a 2-5) alatti pontokban foglalt kivétellel a kitettségnek az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez - a 2-5) bekezdésben meghatározott eltéréssel - a következő kockázati súlyokat kell alkalmazni.

a) 150 %-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20 %-a,

b) 100 %-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20 %-a.

Az ügyfélnek a Takarékszövetkezettel szembeni kilencven napon, vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

a) lakossággal szembeni kitettség esetén

1. a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy

2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet, és

b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén

1. a kettőszázötvenezer forintot, vagy

2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

2) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35 %-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

– 50 %-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20 %-a,

– Egyébként 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

- 3) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50 %-os kockázati súlyozású kitettségek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.
- 4) A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezési kockázat-mérséklő tétel vehető figyelembe.
- 5) Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a felügyelet által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett, hitelkockázat-mérséklő tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 20 %-a, akkor 100 %-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

Hitelezési kockázat, hitelportfólió minőség romlása

A hitelezési kockázat esetében a stressz teszt vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik és ennek következtében:

- miként nő az értékvesztés és céltartalék-képzés,
- miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.

A stressz teszt által mért tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja.

A hitelezési kockázat számításokat az MNB-nek a tőke megfelelési követelményekre vonatkozó adatszolgáltatási táblázatai alapján állapítja meg Takarékszövetkezetünk több lépésben. A stressz tesztben szerepel minden olyan kitettségi osztályt, amelyben a Takarékszövetkezet nettó összkitettsége meghaladja az 5%-ot.

A számításra vonatkozó általános szabályok:

1. Mérlegen kívüli tételek lehívása - A mérlegen kívüli kötelezettségvállalások összegét csökkenteni kell és a mérlegen belüliekét ugyanezzel az összeggel meg kell növelni, feltételezve a megnyitott hitelkeretek lehívását, illetve garanciák beváltását.

2. Magyarország irányadó külső minősítésének BBB-re romlása - Fel kell tételnie, hogy Magyarország irányadó minősítése a BBB besorolásnak megfelelő és emiatt:

- a devizában denominált magyar központi kormányzattal szembeni kitettségeknél a kockázati súlyt növelni kell (kivéve, ha EU tagállami devizákról van szó és a Takarékszövetkezetnek van megfelelő forrása ugyanabban a devizanemben);
- a 3 hónapon túli magyar hitelintézetekkel szembeni kitettségekre alkalmazott kockázati súlyt meg kell emelni;
- a 3 hónapon túli magyar önkormányzatokkal szembeni kitettségekre alkalmazott kockázati súlyt meg kell növelni.

3. Ingatlan fedezetek romlása - Az ingatlanal fedezett kitettségek közül a fedezetek elfogadhatóságának romlása miatt át kell sorolni az ingatlanal fedezett kitettségek munkalapján belül a fedezetlen állományba a lakossági, illetve vállalkozói kitettségek közé, attól függően, hogy a kitettség fedezet nélkül melyik kitettségi osztályba tartozna.

4. Előre rendelkezésre bocsátott és előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek romlása –a garanciák és pénzügyi fedezetek fedezeti értékét 5 %-kal csökkenteni kell és átsorolni a fedezett ügylet kitettségi osztályába

5. Késedelmes tételek növekedése - A vállalkozói, a lakossági, az ingatlanal fedezett kitettségi osztályba lévő tételek, valamint az önkormányzati és a 100 %-os közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek külön-külön át kell sorolni a késedelmes tételek közé.

6. Késedelmes tételek közé átsorolt állományok - értékvesztés hányadok - kockázati súlyozás

Az átsorolt ingatlannal fedezett kitettségeknél meg kell határozni az átsorolt tételek értékvesztés hányadát 20 %-nál nagyobb értékvesztést feltételezve

- 50 %-os súlyozást rendelve a lakóingatlannal fedezett kitettség részekhez
- 100 %-os súlyozást rendelve az egyéb ingatlannal fedezett kitettségekhez

Az átsorolt állományokból a feltételezett értékvesztés hányad alapján meg kell határozni a 100 %-os és a 150 %-os kockázati súlyozás alá eső állományokat az alábbi tételeknél:

- önkormányzatokkal szembeni kitettségek közül átsorolt tételek közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek közül átsorolt tételek,
- vállalkozói kitettségek közül átsorolt tételek,
- lakossági kitettségek közül átsorolt tételek.

7. Hitelintézetekkel szembeni kitettségek

- A magyar hitelintézetekkel szembeni kitettségeknél a stressz teszt során - az ország minősítésének romlásán kívül - más hatással nem kell számolni.
- A más országokban bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kitettségek esetében (ha lényeges a kitettség) az állománynak meghatározott részét át kell sorolni a késedelmes tételek közé a 100 %-os kockázati súlyozási kategóriába, megfelelő értékvesztést feltételezve.

8. Fedezett kötvények, kollektív befektetési formákban lévő kitettségek (ha lényeges a kitettség) - A fedezett kötvényeknél és a kollektív befektetési formákban lévő kitettségek stressz teszt mellékletben meghatározott részénél, a stressz teszt mellékletben rögzített értékvesztést kell feltételezni, ezeket azonban nem kell átsorolni a késedelmes tételek közé.

Értékvesztés elszámolás és céltartalék képzés

Az ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez.

1) Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a Takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága,
- a megtérülés valószínűsége,
- az eszköz minősítési kategóriája,
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számvetési előírásokra.

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el.

A befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében, ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az értékvesztés visszairásával növeli a Takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

Ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti érték és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe.

Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

A Takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés nagyságát egyszerűsített minősítéssel és egyedi minősítéssel határozza meg.

A devizaeszközök és a deviza alapú forintfizetésre szóló eszközök, valamint a devizában fennálló mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a devizabekerülési értéket, illetve a devizabekerülési érték törlesztésekkel csökkentett összegét és a mérlegen kívüli kötelezettség devizaértékét, értékeléskori devizaárfolyamon (MNB deviza közép) kell forintra átszámítani és a tétel besorolása szerinti súlysúlyban hozzárendelt mértékben kell az ahhoz kapcsolódó értékvesztés, kockázati céltartalék szükséges szintjének forintértékét meghatározni.

A Takarékszövetkezet az egyes tételek értékelésére, és az ehhez szükséges eszközminősítés, meglévő értékvesztés és céltartalék szintjének felülvizsgálatát havonta végzi el.

Az elszámolt és visszaírt értékvesztés illetve képzett és felhasznált céltartalék külön feltüntetve az elszámolt illetve képzett összeg 2013 évben.

Adatok ezer forintban

	Értékvesztés	Céltartalék	Összesen
Nyitó állomány	451 304	14 256	465 560
(+) képzés	267 084	192 675	459 759
(-) felszabadítás	225 517	16 967	242 484
(-) felhasználás	1 752	0	1 752
Záró állomány	491 119	189 964	681 083

Hitelezési kockázat-mérséklés

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázatvállalásai során szabad pénzeszközeit alapvetően Magyar állampapírokba, valamint rövidlejáratú bankközi betétekbe fekteti.

A hitelkihelyezések tekintetében a kockázatvállalási döntéseket az ügyfelek fizetőképessége határozza meg, azonban a jogszabályi előírásoknak és a kihelyezések megtérülése érdekében a hitelkockázatok mérséklésére fedezeteket, valamint jogi biztosítékokat is kiköt a kockázatvállalási szerződések megkötésekor Takarékszövetkezetünk. A biztosítékok meglétéről, - dologi biztosítékok tekintetében – azok vagyontárgybiztosításának engedélyezéséről, valós értékéről, likviditásáról, jogi érvényesíthetőségéről legkésőbb a kockázatvállalási szerződés, valamint a biztosítéki szerződés megkötése előtt meggyőződik.

A tőkekövetelmény megállapítása során hitelkockázat mérséklő tételeket csak a Hkr.-ben rögzített elismerhetőségi kritériumoknak megfelelő biztosítékokat vett figyelembe úgymint:

- a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint
- a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- garancia és készfizető kezesség

Olyan kitételek jelenleg nincs Takarékszövetkezetünkönél, mely esetében a mérlegen belüli és kívüli nettósítást követően készfizető kezességet, vagy hitelderivatívát vett figyelembe a Takarékszövetkezet.

A 2013. évi CXXXV. törvény előírásai szerint a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete (továbbiakban: Integrációs Szervezet) által számviteli politika keretében két db közvetlen hatályú és két db közvetett hatályú szabályzat került kiadásra.

A Számviteli Politika (közvetlen hatályú), Eszközök, források és mérlegen kívüli tételek értékelési (közvetlen hatályú), Monitoring-, Eszközértékelési-, Értékvesztés-elszámolási-, és Céltartalék képzési (közvetett hatályú), Fedezetértékelési (közvetett hatályú) szabályzatokat a Takarékszövetkezet Igazgatósága 2013. november 19-i ülésén hagyta jóvá.

Tekintettel arra, hogy a többször módosított 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet részletesen meghatározza a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló-készítési és könyvvezetési sajátosságait - így a takarékszövetkezetnek önálló mozgástere (tekintettel az Integrációs Szervezet által a Takarékszövetkezetre nézve közvetlen, vagyis kötelezően alkalmazandó szabályzatok előírásaira) a számviteli megoldások alkalmazására korlátozódott.

A 397/2007. (XII.27.) Korm. r. 6.§-a, illetve a 250/2000. (XII.24) Korm. r. 7.sz. melléklet előírásainak figyelembevételével a Takarékszövetkezet Igazgatósága jóváhagyta a Monitoring-, Eszközértékelési-, Értékvesztés-elszámolási-, és Céltartalék képzési Szabályzatát és meghatározta az egyes kintlévőségek, befektetések, követelés fejében kapott készletek és mérlegen kívüli kötelezettségek értékelésének új szabályait. Az eszközök minősítése alapján az értékvesztések és a visszairások az elkövetkezőekben negyedévente kerülnek elszámolásra.

A kisösszegűnek minősülő követelésekre vonatkozó összeghatár ügyfél/ügyfélcsoport szinten a Takarékszövetkezet mindenkor auditált – a Monitoring szabályzat hatályba lépésekor a 2012. december 31-i állapot szerinti korlátozások alapjául szolgáló - szavatoló tőkéjének 1 %-a. Az ezt meg nem haladó lakossági, vállalkozói, önkormányzati és egyéb követelések besorolásánál egyszerűsített minősítési eljárást – a késedelem időtartamának és az elfogadható fedezetek értékelésével - alkalmaz.

A fenti összeghatárt meghaladó követeléseket, valamint a hitelintézeteknél elhelyezett bankközi betéteket, a befektetési és forgatási célú értékpapírokat, a vagyoni érdekeltségeket, a mérlegen kívüli kötelezettségeket összeghatártól függetlenül összetett szempontok alapján minősíti a takarékszövetkezet.

A befektetések minősítése az éves beszámoló készítésekor történik.

Számviteli beszámítások utáni kitettség értéke 2013. december 31-én

Adatok Ezer Ft-ban

Kitettségi osztályok	Számviteli beszámítások utáni érték		
	Összes kitettség	Kitettség db száma	Átlagos kitettség
Központi kormányok és központi bankok	3 524 444	12	166 771
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	6 192	1	6 192
Közszektorbeli intézmények	0	0	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0	0	0
Nemzetközi szervezetek	0	0	0
Hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások	3 560 013	12	296 668
Vállalkozások	564 695	52	10 860
ebből: rövid lejáratú követelések	125 341	13	9 642
Lakosság	959 213	3 989	240
Ingatlannal fedezett kitettségek	3 082 256	389	7 924
Késedelmes tételek	172 253	109	1 580
Fedezett kötvények	0	0	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0
Egyéb tételek	566 098	233	2 430

Takarékszövetkezetünk határon átnyúló tevékenységet nem folytat.

A kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél kategória szerinti megoszlásának alakulása, a kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása szektoronként, valamint a kitettségek gazdasági ágazatbeli megoszlása az alábbiak szerint alakult.

Ágazati koncentráció alakulása az elmúlt év, hasonló időszakához viszonyítva

(Adatok: millió forintban)

Szavatoló tőke	860 221	861 469	861 012	860 499	664 198	Változás előző év hasonló időszakához
Szavatoló tőke 2,5-szerese	2 150 553	2 153 673	2 152 530	2 151 248	1 660 495	
Ágazatok megnevezése	2012.12.31	2013.03.31	2013.06.30	2013.09.30	2013.12.31	
Egyéb eszemélyi szolg. Háztartás	2 020,30	1 789,93	2 283,35	2 251,75	2 130,50	105,45%
Növénytermesztés	347,945	415,909	457,36	453,049	370,173	106,39%
Állattenyésztés	526,729	583,317	460,376	484,105	396,22	75,22%
Vegyes gazdálkodás	486,011	483,451	426,603	488,886	419,354	86,28%
Mg betakarítást köv. szolg.	165,232	202,44	159,04	209,075	211,844	128,21%
Egyéb mezőgazdaság	51,23	58,834	54,52	50,052	37,913	74,01%
Állat egészségügyi ellátás	24,925	24,2	31,061	31,098	25,643	102,88%
Hús és halfeldolgozás	21,9	21,487	21,407	0,91	0,91	4,16%
Malomipar pékárú	48,185	66,864	77,253	66,947	66,958	138,96%
Egyéb élelmiszer gyártás	14,973					0,00%
Textília gyártás	186,883	15,005	14,17	13,995	13,855	7,41%
Fafeldolgozás fonott árú	125,085	297,483	177,933	153,828	132,481	105,91%
Nyomdai és sokszorosítási tev.	26,456	36,579	16,403	41,996	36,347	137,39%
Fémfeldolgozás termék gyártás	248,587	174,759	172,061	238,669	230,432	92,70%
Gép gépi berendezés gyártás	46,564	47	46,553	51,243	51,511	110,62%
Szennyvíz gyűjtése, kezelése	1,09	0,974	0,873	0,758	0,25	22,94%
Lakó- és nem lakó épület építése	92,936	30	129,574	103,368	127,461	137,15%
M.n.s. egyéb építmény építése	10,927	10,463	10,082	9,638	8,172	74,79%
Speciális szaképítés	105,844	104,325	106,885	134,282	164,541	155,46%
Gépjármű motorkerékpár ker., jav.	19,489	18,28	16,88	22,925	40,405	207,32%
Nagykereskedelem (kivéve jármű)	107,07	119,522	105,698	145,37	152,902	142,81%
Kiskereskedelem (kivéve gépjármű)	199,678	203,662	195,982	206,101	166,901	83,59%
Vendéglátás	126,27	115,904	113,3	118,137	113,598	89,96%
Szárazföldi, csővezeték szállítás	69,042	49,299	48,009	48,03	42,846	62,06%
Raktározás, szállítást kieg. Tev.	132,104	163	213,19	211,101	204,173	154,55%
Ingatlan ügyletek	39,52	28,634	35,026	81,942	75,634	191,38%
Jogi számviteli adószakértői tev.	8,516	8,38	8,207	7,732	7,55	88,66%
Üzletvezetői, vezetői tanácsadás	0,337	0	0	0	2,292	680,12%
Építészmérnöki tev. műszaki vizsgálat	7,017	14	8,022	14,778	28,97	412,85%
Építmény üzemeltetés, zöldterület kez.	5,002	0			0	0,00%
Távközlés					19,493	
Adminisztratív, kieg. egyéb üzleti tev.	1,001	1	1	39,379	39,732	3969,23%
Közigazgatás, védelem, kötelező tb.	5,034	0	20,011	23,111	24,59	488,48%
Humán-egészségügyi ellátás	0	0	0	7,013	6,191	
Bentlakásos nem korházi ellátás	7,78	7,461	15,125	16,352	5,4	69,41%
Érdekképviselő	20,014	20	20,008	20,003	20,002	99,94%
Fodrászat, szépségápolás	4,028	3,995	2,078	2,078	4,982	123,68%
Egyéb pénzügyi tevékenység	5,056	5,004	5,079	5,08	5,282	104,47%
Sport-, szórakoztató, szabadidős tevékenység					40,004	
Oktatás	1,001	9,075	3,696	1,829	0	0,00%
Egyéb szakmai, tud., műszaki tevékenység				15,92	5,968	
Információ-technológiai szolgáltatás	2,213	2,116	2,078	2,006	7,513	339,49%
Összesen	5 311,98	5 132,35	5 458,89	5 772,54	5 438,99	102,39%

A hitelezési kockázat csökkentése érdekében a hitel portfólió ágazati összetételét negyedévente vizsgáljuk, a szabályzat előírását figyelembe véve. A hitel portfólió ágazati megoszlását a fentebb bemutatott táblázat szemlélteti. A koncentrációs kockázat figyelemmel kísérése keretében az ágazati koncentrációt az KSH 99 ágazati besorolása alapján vizsgáljuk. Az összehasonlíthatóság érdekében a 4 fő szegmensre összesítetten is vizsgáljuk az ágazati koncentráció változását. A hitelállomány ágazati koncentrációt nem tartalmaz, egyik ágazati kitétségi kategóriában nyilvántartott állomány egyik negyedévben sem éri el a szavatoló tőke 2,5 szeresét. Az ágazatok közötti megoszlás az előző év hasonló időszakának megfelelően alakult.

(Adatok: millió forintban)

Ágazatok megnevezése	2012.12.31	2013.03.31	2013.06.30	2013.09.30	2013.12.31	Változás előző év hasonló időszakához
Lakosság	2 020,30	1 789,93	2 283,35	2 251,75	2 130,50	105,45%
Mezőgazdaság	1602,072	1768,151	1588,96	1716,265	1461,147	91,20%
Ipar	929,43	804,939	773,194	815,634	832,918	89,62%
Kereskedelem	452,507	457,368	431,86	492,533	473,806	104,71%
Egyéb	307,665	311,964	381,529	496,354	540,622	175,72%
Összesen	5 311,98	5 132,35	5 458,89	5 772,54	5 438,99	102,39%
Mezőgazdaság	30,16%	34,45%	29,11%	29,73%	26,86%	89,07%
Ipar	17,50%	15,68%	14,16%	14,13%	15,31%	87,52%
Kereskedelem	8,52%	8,91%	7,91%	8,53%	8,71%	102,26%
Egyéb	5,79%	6,08%	6,99%	8,60%	9,94%	171,61%

Az elmúlt negyedévben az állományok arány eltolódását a mezőgazdasági támogatás előfinanszírozási hitelek nagyarányú törlesztése okozta. Az év során az állomány átrendeződését a növekedési hitelprogram keretében történt hitelfolyósítás, hitelkiváltás határozta meg. Az ágazatcsoportonként mért nettó kitétség sem éri el a beszámolási időszakban a szavatoló tőke két és félszeresét.

Kitétségek megoszlása 2013. december 31-én a hátralévő lejárat szerint

Adatok ezer forintban

Szektor megnevezése	Éven belüli lejárat		1-5év	5-10év	10-20év	20 év felett	összesen
	0-3hónap	3-12 hó					
Nem pénzügyi vállaltok	184 156	520 939	317 325	848 466	203 062	0	2 073 948
Levelező bank	2 080 174	0	860 000	0	0	0	2 940 174
Kereskedelmi bank	500 350	0	0	0	0	0	500 350
Központi kormányzat	1 416 810	1 122 136	970 890	0	0	0	3 509 836
Önkormányzat	0	0	0	6 191	0	0	6 191
Lakosság	87 509	146 671	424 806	350 608	581 214	0	1 590 808
Egyéni vállalkozók	125 891	162 133	196 829	449 567	246 602	0	1 181 022
Nonprofit szervezetek	84	40 004	22648	4 001	0	0	66 737
Saját eszközök	566 098						566 098
Összesen:	4 961 072	1 991 883	2 792 498	1 658 833	1 030 878	0	12 435 164

A takarékszövetkezet a MNB által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadta el. Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében **sztenderd módszer szerint**, a hitelezési kockázat mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok **egyszerű módszere** szerint számítja ki. A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be. A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr.-ben foglaltakat, a MNB-nek szolgáltatandó adatokra vonatkozó MNB rendelet előírásait, a MNB-nek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A Központi kormánynak és a Központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése ezért a Központi kormánnyal és a Központi bankkal szembeni kitettségnél a MNB által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Az alábbi táblázat tartalmazza a Takarékszövetkezet részére 2013. 12. 31-én garanciát nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriáját a Hkr. 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitel derivatíva partnereket hitelminősítési kategóriák szerint.

Csoportosítás (a HKR szerint)	Minősítés kategória					
	1 (AAA -AA-)	2 (A+- A-)	3 (BBB+- BBB-)	4 (BB+- BB-)	5 (B+- B-)	6 (CCC+- CCC-)
a) központi kormány és központi bank,			1			
b) regionális kormány és helyi önkormányzat,						
c) multilaterális fejlesztési bank,						
d) Európai Közösség, Nemzetközi Valutaalap, Nemzetközi Fizetések Bankja						
e) HKR 6. § (2)-(3) bekezdésben meghatározottnak megfelelő közszektorbeli intézmény,						
f) hitelintézet és befektetési vállalkozás,			2			
g) vállalkozás, ideértve a hitelintézet és a befektetési vállalkozás anyavállalatát, leányvállalatát és Szm. szerinti kapcsolt vállalkozását, ha						
1. az elismert külső hitelminősítő szervezet általi minősítéssel és legalább 2. hitelminősítési besorolással rendelkezik,						
h) hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás			3			

A takarékszövetkezet 2013. december 31-én azon kitettségek értéke 14,609 millió forint, ahol a Takarékszövetkezetünk garanciát és készfizető kezességet vett figyelembe.

Kockázattal súlyozott fedezett, összes kitettség 2013. 12. 31-én

Kitettségi osztály	Kockázattal súlyozott fedezett, összes kitettség 2013. 12. 31-én
Központi kormánnyal vagy központi bankkal szembeni kitettség	0
Regionális kormánnyal vagy helyi önkormányzattal szembeni kitettség	1 238 E Ft
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettség	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	100 718 E Ft
Vállalkozással szembeni kitettség	497 345 E Ft
Lakossággal szembeni kitettség	612 473 E Ft
Ingatlannal fedezett kitettség	1 740 409 E Ft
Késedelmes tétel	159 830 E Ft
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	0
Egyéb tétel	445 994 E Ft
Egyéb, jogszabályon alapuló tételek a Takarékszövetkezetek vonatkozásában	0

Takarékszövetkezetünk kereskedési könyvet nem vezet.

A kereskedési könyvben nem szereplő részvényekben levő kitettségek értéke

Befektetések	Könyv szerinti érték	Értékvesztés	Nettó érték
MTB Zrt	12 001	0	12 001
Banküzlet Rt	200	0	200
Hitelgarancia Zrt	348	0	348
KÖT Biztosító Rt	100	0	100

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatlábváltozást feltételező duration GAP módszer szerint történik,

követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (MNB 2/2008. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának). A Takarékszövetkezet a lejáráttal rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást nem modellezi. A lejárat nélküli szerződések (pl. folyó számla betét, folyó számla hitel stb.) tartós részét (magbetétnek is nevezik) nem modellezzik.

A Takarékszövetkezet a duration GAP módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyvi) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változást méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya. Ez látható az alábbi táblázatban.

Időszak / Devizanem	HUF	EUR	USD	CHF	GBP	JPY
2013. I.	4,401%	0	0	0,010%	0	0
2013. II.	4,979%	0	0	0,013%	0	0
2013. III.	5,464%	0	0	0,011%	0	0
2013. IV.	4,269%	0	0	0,012%	0	0

Értékpapírosítás

Értékpapírosításra a Takarékszövetkezet nem számít tőkekövetelményt.

Partnerkockázat kezelés

A Takarékszövetkezetnek rendelkezik egy származtatott ügylettel, melynek értékét a Pkk. szerint az eredeti kitettség módszere alapján állapítja meg. Az ügyletből a lejáratig felmerülő feltételezett várható veszteségére teljes mértékben céltartalékot képez, melynek összege 2013. december 31-én 189 963 E Ft.

Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a Hpt. 76/J. § értelmében az Alapmutató módszer szerint számolja tőkekövetelményét, értéke a 2013 évi eredmény adatokat is figyelembe véve, 101 227 E Ft.